

Bopæl er bekendt, medens paa den anden Side Bopælet efter sidstnævnte Lovbud er bethdeligt længere end det her foreslaaede. Paa lignende Maade er Forholdet ogsaa ordnet ved de forskjellige Regulativer for Pantelaanere, som ere udfærdigede i Henshold til Lov 20de Juni 1867 § 4; ogsaa efter disse kræves der kun en almindelig Indskaldelse i Aviserne. Det er iøvrigt Forflagets Mening, at Haandpanthaveren vedblivende skal være berettiget til, hvis han maatte foretrække Saadant, at gaa frem efter 5—7—2 og 3. Det bemærkes endelig, at der i § 152 kun gives en Regel om den Fremgangsmaade, Haandpanthaveren er berettiget til at følge, hvorimod der Intet siges om, under hvilke Betingelser han er berettiget til at søge Gjældstgjørelse. I denne Henseende vil det altsaa have sit Forblivende ved den gjældende Ret.

§ 153.

Den her omhandlede Bestemmelse i D. L. 5—7—1, der ikke kan indskrænkes til alene at angaa det Tilfælde, at Haandpanthaveren ikke ved Siden af Panteretten har en personlig Forbring, staar vistnok allerede i Christian den 5tes Lov som en Anomali, jfr. Magen, den danske Panterets Historie p. 315—317. Om end Datidens Retsbevidsthed, som nærmere paavist paa det citerede Sted, var fortrolig med den nævnte Regel, er det dog vist, at dette ikke kan siges om Nutidens Retsbevidsthed. Det maa tværtimod siges, at ligesom Regelen, naar man ser hen til Retsforholdets Karakter, er høist unaturlig, saaledes vilde det Resultat, hvortil dens Anvendelse fører, vistnok ogsaa komme de paagjældende Parter, navnlig Kreditor, ganske uventet. Det stodende Resultat, der vil indtræde ved Anvendelsen af Artiklens Slutningsbestemmelse, kunne Parterne vel undgaa ved en Vedtagelse om, at den deri indeholdte Regel ikke skal finde Anvendelse paa det mellem dem bestaaende Retsforhold; men den Omstændighed, at den almindelige Retsbevidsthed ikke er fortrolig med Regelen, medfører selvfølgelig, at det meget sjældent falder en Panthaver ind at betinge sig, at Forbringen skal vedblive at bestaa, selv om Pantet ved Ulykkestilfælde maatte

forfomme. Bestemmelsen i Artiklens Slutning staar derfor som en Snare for Kreditorerne, som der synes al Grund til at søge fjernet. Det er det Naturlige, at den deklaratoriske Lovbestemmelse staaer i Samklang med og ikke strider imod den almindelige Opfattelse af Retsforholdet.

§ 154.

Medens det ikke er nødvendigt at foretage nogen Forandring i D. L. 5—3—18 og 1—24—26 med tilhørende Lovbud, forsaavidt de angaa Arrest, er det derimod meget unaturligt, at der ved de nævnte Lovbestemmelser er tillagt thinglæste Ransdomme, Forlig samt Indstævninger til Høiesteret samme Indflydelse paa Skyldnerens Dispositionsret, som Arrest. Det kan endog siges, at Domme, Forlig og Høiestretsstævninger have en mere indgribende Indflydelse i den omhandlede Henseende, end Arrest, som, naar bortses fra Bøxelarrest og de Tilfælde, i hvilke Personen er arresteret, kun sætter Skyldneren ud af Raadighed over de enkelte bestemte Giendele, der under Forretningen ere blevne registrerede, medens de tre førstnævnte Forfølgninger medføre en almindelig Uraadighedstilstand, hvis Virkninger strække sig til alt Skyldnerens Gods. Det er indlysende, at det Vaand, der saaledes lægges paa Skyldnerens Dispositionsret, er meget generende for ham og i høi Grad maa svække hans Kredit, medens det paa den anden Side kun yder Fordringshaveren en meget ufuldstændig Betryggelse, idet det kun beskytter mod senere frivillige Dispositioner fra Skyldnerens Side, men ikke er til Hinder for, at andre Fordringshavere gjøre Udlæg, ligesom det kun under visse Omstændigheder medfører Fortrinsret i Skyldnerens Konkursbo. I sær fremtræder det som noget i høi Grad besynderligt, at et thinglæst Forlig allerede inden den vedtagne Forsaldstid, altsaa paa en Tid, da Kreditor endnu Intet har at fordræ, skal kunne bringe Skyldneren ud af Raadighed over Godset. Der kan saa meget mindre være nogen Betænkelighed ved at ophæve den med de nævnte Retsfølgninger forbundne Uraadighedsvirkning, som det, saafremt Kreditor be-